DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI

7. Sınıf · Sosyal Bilgiler · 2. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Gruplarda Olumlu İletişim: Yanlış Anlaşılma, Özür ve Uzlaşma

SB.7.1.1. Dâhil olduğu gruplarda ve sosyal hayatta etkili iletişimin önemini sorgulayabilme

HATIRLAYALIM

- Birlikte yaşama kültürü yapboz parçaları gibi birbirini tamamlar; haklara ve düşüncelere saygı göstermek, dikkatle dinlemek ve empati kurmak toplumsal dayanışmayı güçlendirir.
- Dijital ve yazılı mesajlarda ses tonu, bakış ve beden dili görünmediği için iyi niyetli bir cümle bile yanlış anlaşılabilir; niyeti açıkça yazmak ve yüz yüze konuşmak sorunu çözer.
- İçten bir özürde kişi önce durur ve yardım eder, ardından göz teması kurarak samimi bir ses tonuyla hatasını açıkça belirtir; karşı tarafın da özrü anlayışla kabul etmesi dostluğu korur.
- Fikir ayrılıklarında sözü kesmeden dinlemek, ben dilini kullanmak ve her iki düşüncenin güçlü yanlarını birleştirmek çatışmayı uzlaşmaya dönüştürür.

1 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki günlük yaşam kartlarından yararlanarak karşılaşılan iletişim sorununu, uygulanan olumlu davranışı ve ulaşılan sonucu tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

1. Kulüp Toplantısı	2. Okul Kütüphanesi	3. Sınıf Gezisi Önerisi	4. Koridor Panosu
Söz kesmeden dinleme	Sessizlik için kibar rica	Farklı ilgilere saygı	Fotoğraf ve çizim uzlaşması

Örnek Ortam	Uygulanan Olumlu Davranış	İletişime Katkısı ve Sonucu
Kulüp toplantısı (çekingen üye)	Sözünü kesmeden dinleyip cesaretlendirmek	Üye kendine güvenir ve fikrini rahatça paylaşır.
Okul kütüphanesi (yüksek ses)		
Gezi önerisi (alaycı gülüş)		
Pano hazırlığı (fotoğraf ve çizim)		

2 EŞLEŞTİRME

Sol sütunda verilen olumlu iletişim kavramlarını sağ sütundaki açıklamalarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. Yapboz benzetmesi

☐ 2. Göz teması kurmak

☐ 3. İçten özür dilemek

☐ 4. Uzlaşma kültürü

☐ 5. Sorgulama süreci

a) Merak edilen iletişim konusuyla ilgili soru hazırlayıp güvenilir kaynaklardan bilgi toplamak

b) Konuşurken veya özür dilerken karşımızdakine "Seni önemsiyorum" mesajı vermek

c) Fikir ayrılığında iki düşüncenin güçlü yönlerini ortak çözümde buluşturmak

d) Hatayı fark edip bahane üretmeden, samimi bir sesle sorumluluğu üstlenmek

e) Bireylerin saygı ve uyum içinde birleşerek toplumsal bütünü oluşturması

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki sınıf mesajlaşma ekranında Selin, Kerem'in hazırladığı afiş için yalnız "Bu afişi kim hazırladı?" yazmış; Kerem ise emeğinin beğenilmediğini düşünerek üzülmüştür. Bu anlaşmazlığın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

7-A Sınıf Mesaj Grubu	Eksik Olan İletişim İpuçları
Selin: "Bu afişi kim hazırladı?" (Niyeti: Beğendiği için tebrik etmek)	• Ses tonu · Bakış · Beden dili yok Kerem'in Algısı: Eleştiri sanıp üzüldü

(A) Yazılı mesajlarda ses tonu, yüz ifadesi ve beden dili ipuçlarının görünmemesi

(B) Mesajın sınıf grubundaki bütün öğrencilere aynı saniyede iletilmesi

(C) Dijital mesajlaşma uygulamalarında soru işareti kullanılmasının yasak olması

(D) Görsel afişlerin yalnızca basılı gazetelerde yayımlanabilmesi

4 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Görseldeki birlikte yaşama kültürü panosuna göre doğru ifadelerin D, yanlış ifadelerin Y kutusunu işaretleyiniz.

Haklara Saygı	Düşünceye Saygı	Etkin Dinleme	Empati ve Özür
Eşit değer verme	Farklı fikri dinleme	Söz kesmeme	Dayanışma ve güven

	D	Y
Birbirinin haklarına ve düşüncelerine saygı göstermek toplumsal dayanışmayı güçlendirir.	☐	☐
Bir grup çalışmasında ortaya çıkan her fikir ayrılığı kaçınılmaz olarak kavgayla sonuçlanır.	☐	☐
İstemeden kırılan bir arkadaştan özür dilenirken suçu karşı tarafa yüklemek içtenliği artırır.	☐	☐
Özür dilenen kişinin anlayışlı ve iyimser davranarak özrü kabul etmesi dostluk bağını korur.	☐	☐
Farklı kaynaklardan toplanan bilgilerin doğruluğu karşılaştırma yapılarak değerlendirilir.	☐	☐

5 KISA CEVAP

Görseldeki iki özür konuşmasından 1. Kişi yere bakarak "Tamam, özür dilerim işte!" derken; 2. Kişi göz teması kurup hatasını belirterek özür dilemektedir. Hangi özrün daha içten olduğunu gerekçesiyle yazınız.

1. Kişinin Özür Biçimi	2. Kişinin Özür Biçimi
Yere bakarak ve isteksiz sesle: "Tamam, özür dilerim işte!"	Göz teması kurup samimi sesle: "Sözümü tutamadım, özür dilerim."

_____

_____

6 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerde boş bırakılan yerleri kutudaki uygun sözcüklerle tamamlayınız.

sevgi | niyetini | uzlaşma | empati | ben | önyargı

1. Karşımızdakinin kendisini bizim yerimize koyarak duygularımızı anlamasına _____ denir.
2. Dijital mesajda yanlış anlaşılmayı önlemek için yazan kişi _____ açıkça belirtmelidir.
3. Tartışmayı büyütmemek için suçlayıcı sen dili yerine duyguları anlatan _____ dili seçilir.
4. Arkadaşımıza fikirlerine değer verdiğimizi belirten _____ dolu sözler söylemek bağı güçlendirir.
5. Farklı düşüncelerin saygıyla konuşulup ortak karara bağlanması _____ sağlar.

7 SIRALAMA

Görseldeki basamak kartlarından yararlanarak koridorda koşarken arkadaşının defterlerini düşüren bir öğrencinin içten bir özür sürecinde yapması gerekenleri 1'den 4'e kadar sıralayınız.

1. Dur ve Yardım Et	2. Göz Teması Kur	3. Hatanı Açıkla	4. Özür ve Kabul
Dağılanları birlikte topla	Önemsediğini hissettir	Sorumluluğu dürüstçe al	Samimi ses ve anlayış

- ☐ Hemen durarak yaşanan olumsuz durumu fark etmek ve dağılan defterleri toplamasına yardım etmek
- ☐ İçtenlikle özür dilemek ve arkadaşının anlayışlı kabulüyle aradaki güveni yeniden tesis etmek
- ☐ Arkadaşının yüzüne dönerek onu önemsediğini gösteren doğrudan göz teması kurmak
- ☐ Samimi bir ses tonuyla "Koşarken dikkat etmedim, defterlerin benim yüzümden düştü" diyerek hatasını açıkça söylemek

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görselde etkili iletişimin önemini sorgulayan bir öğrencinin izlediği araştırma basamakları verilmiştir. Şemada soru işareti (?) ile bırakılan 4. basamağa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

1. Merak Et	2. Soru Hazırla	3. Bilgi Topla	4. ? (Değerlendir)	5. Çıkarım Yap
Örnek durumu incele	İletişim sorusu yaz	Kaynakları araştır	Kaynakları karşılaştır	Özgün ürünle anlat

(A) Toplanan bilgilerin doğruluğunu farklı kaynaklarla karşılaştırarak değerlendirmek

(B) Araştırma konusunu yarım bırakarak başka bir kulüp çalışmasına yönelmek

(C) Sosyal medyada karşılaşılan ilk kişisel yorumu yeterli kabul etmek

(D) Hazırlanan soruları kaynak incelemesi yapmadan tahmine dayalı yanıtlamak

9 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki karşılaştırma şemasında fikir ayrılığı yaşayan iki öğrencinin seçebileceği A Yolu ve B Yolu davranışları verilmiştir. Buna göre B Yolu'nu seçen öğrencilerin aşağıdaki davranışlardan hangisini sergilemesi beklenmez?

A Yolu · Çatışmayı Büyütenler	B Yolu · Uzlaşmaya Götürenler
• Suçlamak, alay etmek, söz kesmek • Yalnız kendi fikrinde ısrar etmek	• Dinlemek, empati ve ben dili kullanmak • İki fikrin güçlü yanlarını birleştirmek

(A) Arkadaşının önerisini sözünü kesmeden sonuna kadar dinlemek

(B) Kendi düşüncesinin tek doğru olduğunu savunup karşı fikri alaya almak

(C) Duygu ve beklentilerini karşısındakini suçlamadan ben diliyle ifade etmek

(D) Her iki önerinin de güçlü yanlarını birleştiren ortak bir ürün tasarlamak

10 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle birlikte yaşama kültürünün temel dayanaklarından birini bulunuz.

Yazılı mesajda görünmeyen işitsel unsur: ___ tonu

İnsanların toplumda uyum içinde bir bütün oluşturması

Birlikte yaşama kültürünü anlatırken kullanılan bütünleyici oyun benzetmesi

Samimi iletişim ve olumlu davranışların grup üyeleri arasında geliştirdiği duygu

Farklı düşünceleri kırmadan dinleyen kişinin gösterdiği olumlu tutum

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Sınıf gezisi için yer belirlenirken Tuna bilim merkezini, Derya ise arkeoloji müzesini önermiştir. Grup üyelerinden Emre "Herkesin ilgi alanı farklı olabilir; her iki öneriyi de dinleyip ortak bir gezi rotası planlayalım." demiştir. Emre'nin bu yaklaşımı gruptaki iletişimi nasıl etkiler?

(A) Farklı görüşlere saygı duyulduğunu hissettirerek üyelerin fikirlerini güvenle paylaşmasını sağlar.

(B) Grup içinde yalnızca Emre'nin kararlarının uygulanacağı baskıcı bir ortam oluşturur.

(C) Tuna ve Derya'nın önerilerini geçersiz kılarak gezi planının tamamen iptal edilmesine yol açar.

(D) Arkadaşlar arasındaki fikir ayrılığını derinleştirerek uzlaşma ihtimalini ortadan kaldırır.

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki dijital mesaj kartında yer alan "Bu resmi sen mi çizdin?" sorusu, resmi çizen öğrenci tarafından küçümseme sanılmıştır. Mesajı gönderen kişinin yanlış anlaşılmayı önlemek için cümlesini nasıl tamamlayabileceğini ve okuyan kişinin hemen kırılmak yerine ne sorabileceğini yazınız.

Belirsiz Mesaj (Yanlış Anlaşmaya Açık)	Doğru İletişim Çözümü
"Bu resmi sen mi çizdin?" Yüz ifadesi olmadığı için eleştiri sanıldı	1) Yazan: Niyetini ve beğenisini açıkça yazar 2) Okuyan: Kırılmadan önce niyetini sorar